

Ryhti-info

12.12.2022

RYHTI Rakennetun
ympäristön
tieto

Ohjelma, klo 13-14.30

klo 13.00 Ryhti-hankkeen ajankohtaiskatsaus ja rakennetun ympäristön tietojärjestelmän peruseriaatteita
ohjelmapäällikkö Juhana Rautiainen, ympäristöministeriö ja hankepäällikkö Päivi Malmi, Suomen ympäristökeskus

klo 13.20 Miten kaava laaditaan tulevaisuudessa? Kaavamääräyskokoelmatyön eteneminen ja kaavatiedot rakennetun ympäristön tietojärjestelmässä

ympäristöneuvos Samuli Alppi, ympäristöministeriö
Markus Hytönen, Plandisain
projektipäällikkö Seija Lonka, Suomen ympäristökeskus

klo 13.50 Tuki kunnille muutoksessa: ajankohtaista maksuttomasta muutostuesta
projektipäällikkö Satu Reisko, DigiFinland Oy

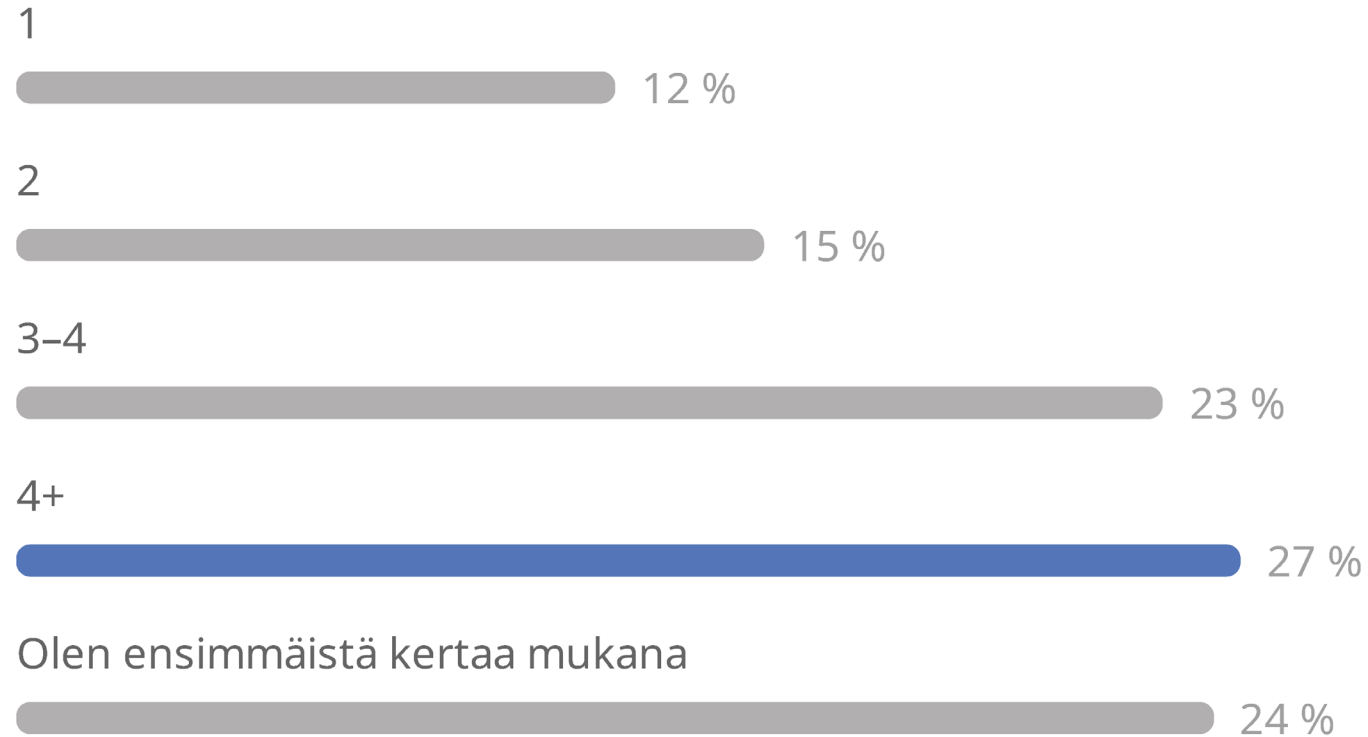
klo 14.00 Summaus vuodesta 2022 ja katse kohti tulevaa vuotta. Mitä on luvassa?
keskustelemassa Ryhti-tiimi

klo 14.30 Tilaisuus päättyy ja vapaamuotoinen keskustelu jatkuu paikan päällä Maria01:ssä.

Kuinka moneen Ryhti-infoon olet osallistunut aiemmin?

1 1 9

**Kerro yhdellä sanalla, millä mielellä osallistut
tänään infoon.**

0 8 8

Ryhti-hankkeen ajankohtaiskatsaus

12.12.2022

Juhana Rautiainen

RYHTI Rakennetun
ympäristön
tieto

Ryhti-hankkeen ajankohtaiset

- Järjestelmän toimittajahankinta on loppusuoralla.
- Rakentamislain ja RYTJ-lain eduskuntakäsittely jatkuu ensi vuoden alkuun.
- EU:n avoimen datan direktiivin täytäntöönpanoasetus arvokkaista tietoaaineistoista hyväksytty. Julkaisua virallisessa lehdessä odotetaan. Toimeenpanoaika on 16 kuukautta. Edellyttää kansallisia säädösmuutoksia eri sektoreilla.

Lisäksi: Valtioneuvoston yleisistunto 20.10.2022 hyväksyi [Valtioneuvoston selonteon Suomen digitaalisesta kompassista](#). Eduskuntakäsittely käynnissä.

Mitä tietojärjestelmästä annettavassa laissa säädetään? HE 140/2022 vp

- Laissa säädetään:
 - Tietojärjestelmän perustamisesta ja ylläpidosta
 - Tietojärjestelmään julkaistavista alueidenkäytön tiedoista
 - Eri viranomaisten tiedonsaantioikeuksista
 - Tietojärjestelmän tietojen maksuttomuudesta
 - Henkilötietojen käsittelyn vastuista
 - Pysyvistä yksilöivistä alueidenkäyttötunnuksista
 - Pysyvät yksilöivät tunnukset ovat samanlaisia kuin pysyvät rakennustunnukset. Yksilöiviä ja koko valtakunnan kattavia. Asetuksella annettaisiin tarkempia määräyksiä tunnusten rakenteesta ja muodosta.
 - Tietojärjestelmän julkisesta karttapalvelusta
- HUOM! Rakentamisen tiedoista säädetään rakentamislaisissa.

Tietojärjestelmää koskevat asetukset

- Tietojärjestelmästä annettavan lain nojalla annettavat asetukset valmistellaan vuoden 2023 aikana.
- Asetuksia on kaksi (2) kappaletta:
 - Ehdotetun pykälän 5 perusteella annettaisiin asetus alueidenkäytöstä luovutettavien tietojen rakenteesta; ja
 - Ehdotetun pykälän 6 perusteella annettaisiin asetus alueidenkäytön pysyvistä yksilöivistä tunnuksista.
- Asetukset ovat hyvin teknisluonteisia ja koskevat alueidenkäyttöä.
 - Esimerkiksi 6 §:n nojalla annettavassa asetuksessa säädettäisiin miten "123e4567-e89b-12d3-a456-426614174000" muotoinen UUID-pohjainen tunnus muodostettaisiin.
- *HUOM: lisäksi alueidenkäyttölakia ja rakentamislakia koskevia asetuksia laaditaan vuoden 2023 aikana.*

EU:n avoimen datan direktiivin täytäntöönpanoasetus arvokkaista tietoaaineistoista

- Koskee mm. kaavatietoja ja tiettyjä rakennustietoja.
- Tietojoukot oltava saatavilla rajapintojen kautta (API) **JA** useammalla kerralla ladattavana tiedostona. Vrt. TIHA-L 24b § Arvokkaiden tietoaaineistojen saatavuus.

INSPIRed Network Service	API	Bulk download
OWS: WFS, WCS, SOS	X	X
OGC APIs: STA and OGC API-Features	X	X
ATOM Feeds		X

- Rajapintojen käyttöoikeussopimusten mukana oltava rajapintojen dokumentaatio, ja Unionin tai kansainvälisesti tunnistetun avoimen, ihmis- ja koneluettava muodossa.
- Quality of Service kriteerit suorituskyvystä, kapasiteetista ja saatavuudesta.

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmän perusperiaatteita

Ryhti-info

12.12.2022

Päivi Malmi, SYKE

RYHTI Rakennetun
ympäristön
tieto

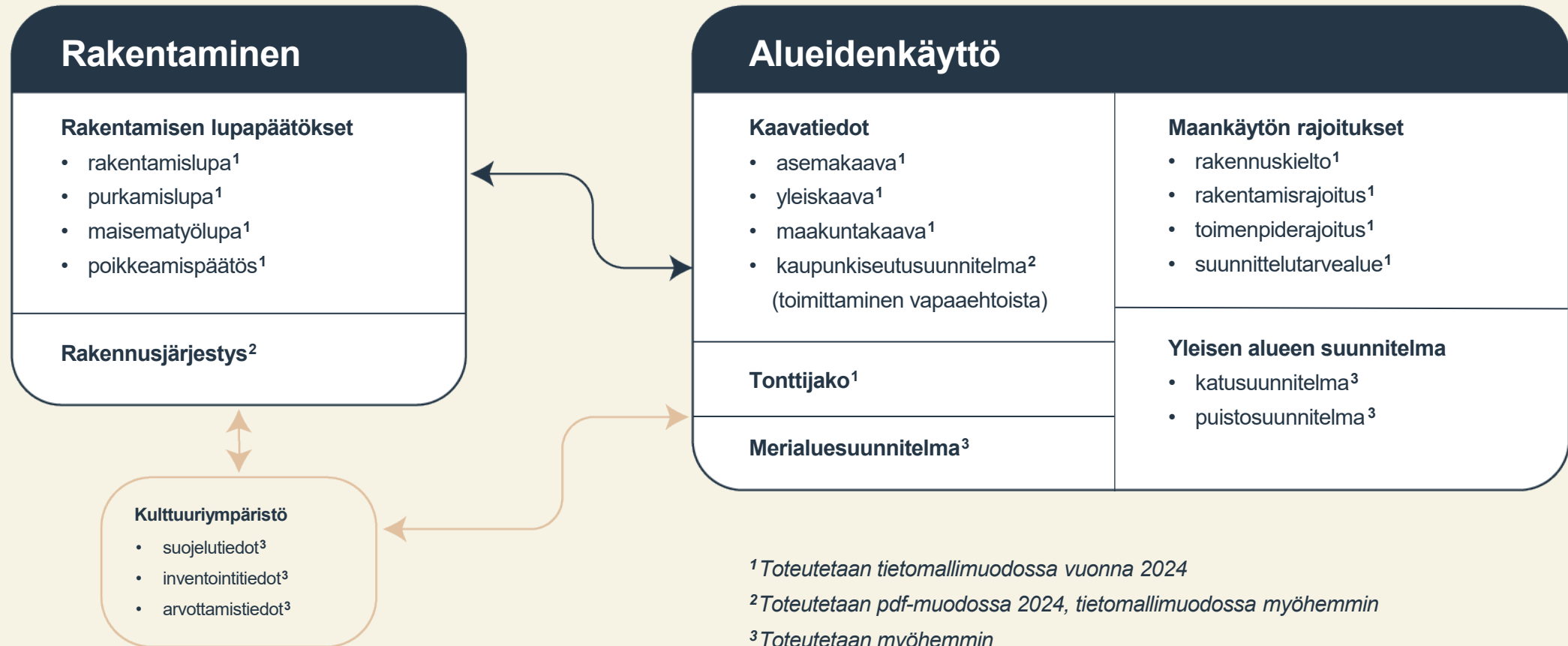
Mikä on rakennetun ympäristön tietojärjestelmä?

- Suomen ympäristökeskuksen ylläpitämä uusi valtakunnallinen tietojärjestelmä, joka aukeaa käyttäjille vaiheittain vuonna 2024.
- Tiedot julkaistaan valtakunnalliseen järjestelmään yhteisesti määritellyssä koneluettavassa muodossa.
- Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä jakaa kuntien ja maakuntien tuottamat tiedot muille tarvitseville viranomaisille – **kunnat toimittavat tiedot valtiolle vain kerran.**
- Rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä saa kerralla **kaikkien kuntien ja maakuntien tiedot.**
- Sisältää avointa, julkista, salaista ja henkilötietoa - **tietoa jaetaan käyttöoikeuksien mukaan, digitaalisesta turvallisuudesta huolehditaan.**

Tietojärjestelmä palvelee useita eri toimijoita

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmään julkaistavat tiedot

¹ Toteutetaan tietomallimuodossa vuonna 2024

² Toteutetaan pdf-muodossa 2024, tietomallimuodossa myöhemmin

³ Toteutetaan myöhemmin

Valtakunnallinen ratkaisu on harkittu ratkaisu

Valtakunnallinen tietojärjestelmä on tietoturvallinen ja toimintavarma.

Tiedot ja dokumentit julkaistaan tietojärjestelmään kuntien järjestelmistä.

Tiedontuottaja vastaa tietojen luotettavuudesta. SYKE ei muokkaa saatuja tietoja.

SYKE vastaa järjestelmän ylläpidosta ja kehittämisestä sekä tiedon jakamisesta alkuperäisessä muodossa.

Valtion eri viranomaiset saavat aineistot rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä.

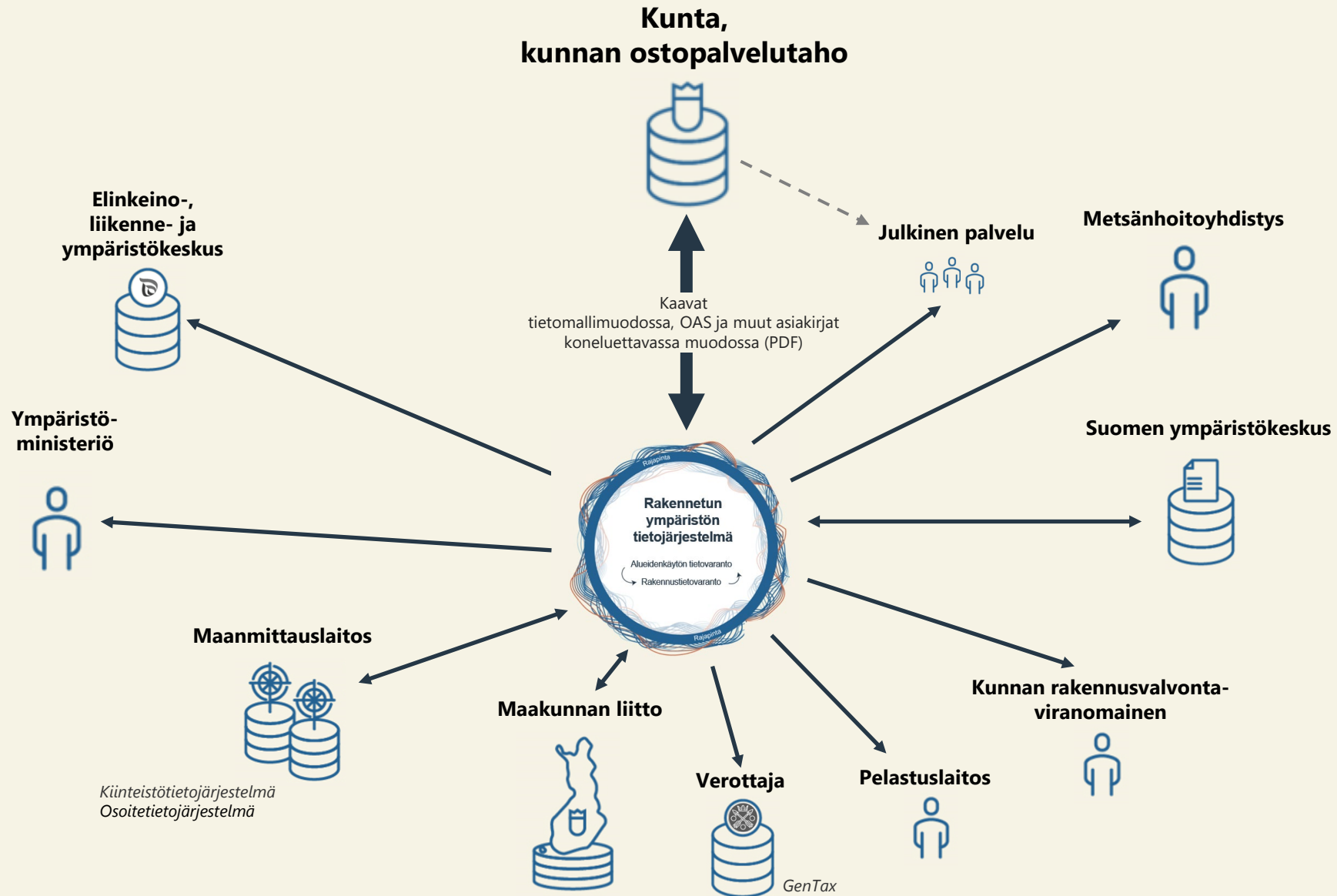

Kaavoituksen ja luvituksen ydintyö pysyy ennallaan.

Kaavatiedot

Lakivelvoitteisia

Vapaaehtoisia

Voimassa olevat kaavat rakennetun ympäristön tietojärjestelmään (VOOKA)

Tavoitteena on

- viedä voimassa olevien asema- ja yleiskaavojen kaavarajat valtakunnalliseen yhteentoimivaan tietomallimuotoon,
- siirtää aineisto rakennetun ympäristön tietojärjestelmään.

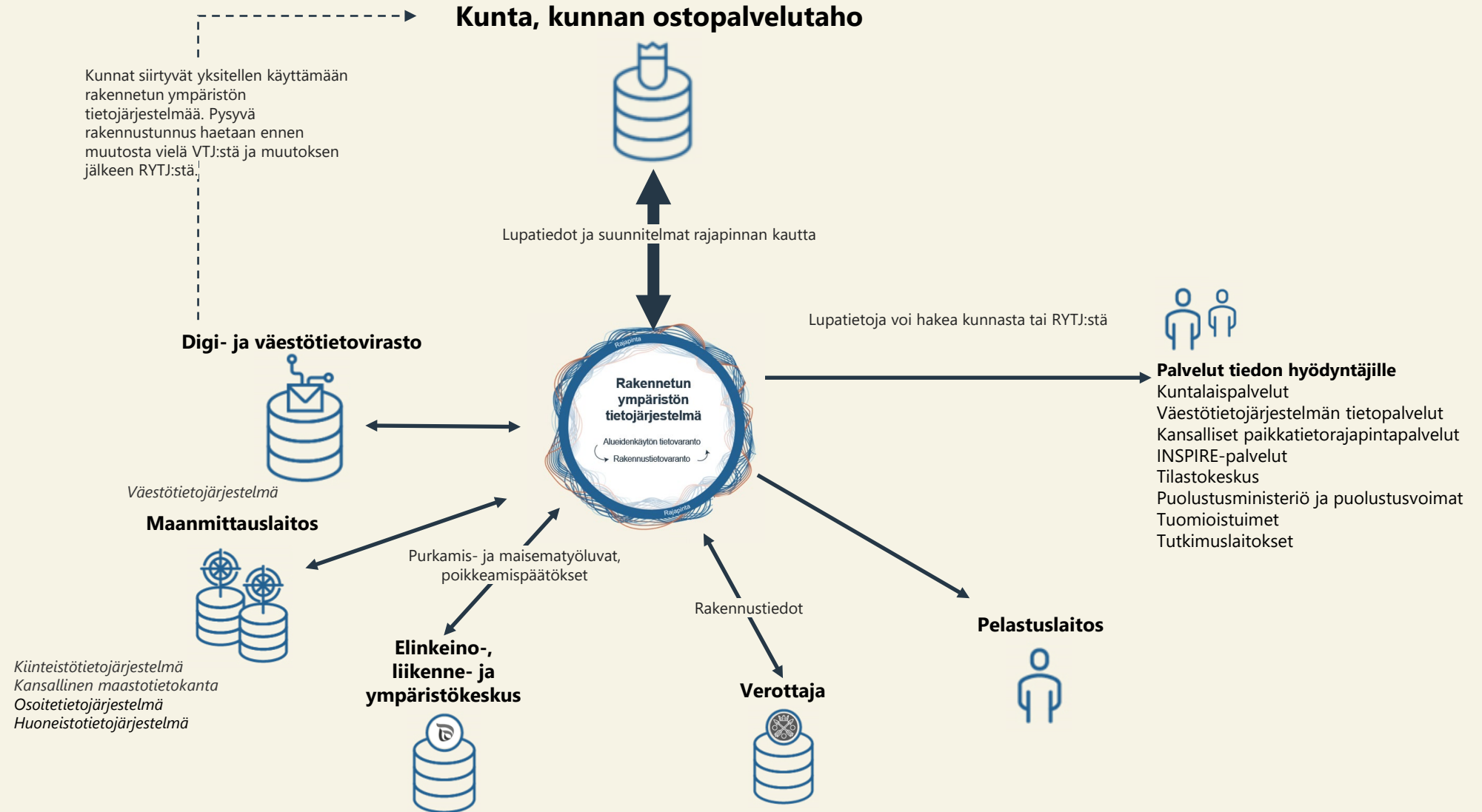
Lopputuloksena on

- kattava kaavojen vektorimuotoinen hakemistokartta,
- yksittäiseen kaavaan liitettynä yksilöivä tunniste, muut tunnistetiedot ja kaavarajaus sekä linkitettyä kaavakartta, kaavamääräykset ja kaavaselostus.

Alueidenkäytön suunnitelmatietojen toimittaminen

- Laki edellyttää toimittamaan kaavan vaihetietoja ja lisäksi tietomallimuotoisen kaava-aineiston:
 - Ehdotus
 - Hyväksytty
 - Lainvoimainen
- Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä antaa kaavalle yksilöivän tunnisteeseen.
- Tietojärjestelmällä ei voi laatia kaavaa.
- Tietojärjestelmä toimittaa tiedot muille viranomaisille, ja sitä voi hyödyntää esim. kaavalausuntopyynnön aineistojen toimittamiseen.
- Laissa siirtymäaikaa tietojen toimittamiseen on 1.1.2029 asti.

Rakentamisen lupatiedot

Olemassa olevat rakennustiedot DVV:Itä

- Rakennetun ympäristön tietojärjestelmään tulevat olemassa olevien rakennusten tiedot DVV:n ylläpitämästä väestötietojärjestelmästä (VTJ).
- Nykyisin VTJ:hin toimitettavista tiedoista poiketen RYTJ:hin toimitetaan laajempi rakennustietosisältö sekä lisäksi rakennusten suunnitelmat.
 - Kunnat voivat päivittää myös vanhojen rakennusten tietoja
- Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä toimittaa osan rakennustiedoista (RH) eteenpäin VTJ:lle.
 - Kuntien ei tarvitse toimittaa tietoja kahteen paikkaan.

Rakennustietojen toimittaminen

- Rakentamislaki edellyttää toimittamaan tiedot vasta päätöksen antamisen jälkeen.
 - RYTJ ei sisällä hakemusvaiheen käsittelyä / asiakasyhteyttä.
 - Tiedon toimittamista varten kunnat hakevat RYTJ:stä pysyvän rakennustunnuksen.
 - Tavoitteena on, että RYTJ:n kautta pystytään välittämään tiedot jo rakennusprosessin aikana niitä tarvitseville tahoille eli esim. ELY-keskuksille ja oikeusasteille.
- RYTJ toimittaa tiedot muille viranomaisille, esim. Vero
- Laissa siirtymäaikaa tietojen toimittamiseen on 1.1.2027 asti.

Asemakaavan ja yleiskaavan kaavamääräyskokoelma

Ryhti-info 12.12.2022

Markus Hytönen, PlanDisain Oy

RYHTI Rakennetun
ympäristön
tieto

Tavoitteet

- Laatia menetelmä, joiden avulla muodostetaan koneluettavasti kaavamääräyksiä (asemakaavat, yleiskaavat)
- Hyödynnetään aiemmin laadittuja koodistoja Y-alustalla ja muokataan niitä tarvittaessa
- Selvitetään ja tunnistetaan muutostarpeet 2000 -luvun alussa laadittuihin kaavamääräys- ja merkintäoppaisiin (korvataan oppaat)
- Yhdenmukaistetaan termistöä
- Määritetään pohja kaavatietomallin visualisointiin

Esiin tulleita asioita

- Aiemmin laadituissa koodistoissa paljon päivitystarpeita toiminnallisuuden ja termistön osalta. Tämä aiheuttaa kaavatietomalliin ja sen soveltamiseen tarkennuksia
- Y-alusta ei toimi laajan hierarkisen koodiston muokkaamiseen, muokkaaminen siirryttiin tekemään erillisessä taulukossa
- Työ auttaa ymmärtämään kaavatietomallin toimintalogiikkaa ja on osin merkittävässä roolissa kaavatietomallin toimintalogiikan määrittäjänä
- Löydettävä sopiva raja sille mihin saakka tässä työssä määritykset tehdään ja millaisia esim. vaihtoehtoisia toteutustapoja jätetään avoimeksi
- Laajan kokonaisuuden ja käsiteltävien näkökulmien käsittely on vienyt alkuperäistä aikataulua enemmän aikaa

Kaavamääräyslaji

Lisätiedonlaji

Kaavoitusteema

- + 01 - Alueen käyttötarkoitus
- + 02 - Alueen osan käyttötarkoitus
- + 03 - Rakentamisen määrä
- + 04 - Rakennusten sijoitus
- + 05 - Rakentamistapa
- + 06 - Korkeusasema
- + 07 - Ulkoalueet
- + 08 - Liikenne
- + 09 - Ympäristöarvojen vaaliminen
- + 10 - Tonttijako
- + 11 - Yleismääräykset
- + 12 - Yhdyskuntatekninen huolto
- + 13 - Ympäristön ja terveyden suojeleminen
- + 14 - Nimistö

- 01 - Käyttötarkoituksen osuus kerrosalasta
- 02 - Käyttötarkoituskohdistus
- 03 - Kohteen geometrian osa
- 04 - Poisluettava käyttötarkoitus
- 05 - Kulttuurihistoriallinen merkittävyys
- 06 - Kulttuurihistoriallinen arvotyyppi
- 07 - Kulttuurihistoriallinen tyyppi
- 08 - Kulttuurihistoriallisen merkittävyyden peruste
- 09 - Ympäristöarvon peruste
- 10 - Ympäristö- tai luontoarvon merkittävyys
- 11 - Muu lisätiedon laji
- 12 - Lukumäärä per kerrosneliometri
- 13 - Lukumäärä per asunto

- 01 - Yhdyskuntarakenne
- 02 - Liikenneverkko
- 03 - Luontoarvot
- 04 - Viherverkko
- 05 - Virkistysalueet
- 06 - Kulttuuriympäristö
- 07 - Yhdyskuntatekninen huolto
- 08 - Vesitalous
- 09 - Muu kaavoitusteema

Koodistojen roolit ja niiden väliset suhteet olivat epäselvät

Kaavamääräysten ilmaisemiseen

Rakenteeltaan ongelmallisin mm. merkintätyyppi-sidonnaisuus

Kaavamääräysten lisätietojen ilmaisemiseen

Vaatii selkeyttämistä. Osa kuuluu kaavamääräys - lajeihin. YK ja AK voisi olla sama

Kaavamääräysten vai kaavojen temaattista luokittelua varten?

Millaisiin luokkii sanallisia määräyksiä lopulta on tarpeen luokitella ja miksi?

Viisi ratkaisuesitystä koodistoihin

1. Yhdistäminen (AK ja YK)
2. Käsitteiden yhdenmukaistaminen ja erittely
3. Hierarkian yksinkertaistaminen ja koodien tyypittely
4. *Kaavamääräyslaji* ja *lisätiedonlaji* -koodistojen suhteen tarkentaminen
5. Uusi koodisto sanallisten kaavamääräysten luokittelua varten

2 Käsitteiden yhdenmukaistaminen ja erittely

Kaavamääräys	Vain ak/yk/mk	Lyhenne asetuksessa / AK	Vastaavuus asetuksessa / AK	Lyhenne asetuksessa / YK	Vastaavuus asetuksessa / YK	Onko uusi / muokattu vai tuotu sellaisenaan aiemmista (oppaat / koodistot). Mikäli ei erikseen mainita, määräys otettu sellaisenaan asema- ja/tai yleiskaavalajikoodistosta
Toimitilojen alue		KTY	Toimitilarakennusten alue	TP	Työpaikka-alue	TEPA: Toimitilat voidaan jaotella liiketiloihin, toimistotiloihin, tuotannollisiin tiloihin, palvelutiloihin ja varastotiloihin. Yhdistetty myös "muu toimitilarakentamisen alue"
Liikerakennusten alue		KL	Liikerakennusten korttelialue			TEPA / rakennetun ympäristön sanasto / RL2018 - Liikerakennus hierarkkinen yläluokka, jonka alla myymälä-, majoitusliike- sekä ravintolarakennukset ja vastaavat liikerakennukset. RL2018 / 03
Myymälärakennusten alue						Aiemmin "kaupallisten palveluiden alue". Yleisesti käytetty, mutta ei sinänsä kerro suoraan juuri mitään. Melko suuri osa palveluista on kaupallisia, vaikkei kyseessä olisikaan esim. vähittäiskauppa. RL2018 / 031. TEPA-harmonisoitu.
Vähittäiskaupan suuryksikkö Vähittäiskaupan myymäläkeskittymä		KM	Liikerakennusten korttelialue, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön	KM	Kaupallisten palvelujen alue, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön	
Toimistorakennusten alue		KT	Toimistorakennusten korttelialue			RL2018: 04/040
Hallintorakennusten alue		YH	Hallinto- ja virastorakennusten korttelialue			Siirretty Palvelut-luokan alta. Yleistetty aiemmista "Hallinto- ja virastorakennusten alue". RL2018: "Toimistorakennuksiin kuuluvat sekä yksityiset että julkiset toimistorakennukset. Toimistorakennuksiksi luokitellaan myös hallintorakennukset". TEPA: "Toimistotyö on muun muassa --- julkishallinnon virastotyötä"
Tuotantorakennusten alue		TT	Teollisuusrakennusten korttelialue	T	Teollisuus- ja varastoalue	RL2018: 091/092
Varastorakennusten alue		TV	Varastorakennusten korttelialue	TV	Varastoalue	RL20018 12/121
Palvelurakennusten alue		P	Palvelurakennusten korttelialue	P	Palvelujen ja hallinnon alue	Poistettu ylähierarkia "Palvelut". Sanastonäkökulmasta palvelurakennukset ovat toimitiloja. yhdistetty luokka "muut palvelut".

3 Hierarkian yksinkertaistaminen ja koodien tyypittely

Kaavamääräys	Vain ak/yk/ mk	Tyypittely	Muu huomio
Varattu alueen sisäiselle huoltoajolle		määräys	
Varattu huoltoajolle		määräys	
Erityisalue		Alueen käyttötarkoitus	
Energiahuollon alue		Alueen käyttötarkoitus	
Tuulivoimaloiden alue		Alueen käyttötarkoitus	Voi olla määräys eli osa-alue

+ 01 - Alueen käyttötarkoitus

+ 02 - Rakentaminen

+ 03 - Liikenne

+ 04 - Kehittämisperiaatteet

+ 05 - Rajoitukset

+ 06 - Alueen osan erityisominaisuudet

+ 01 - Alueen käyttötarkoitus

+ 02 - Alueen osan käyttötarkoitus

+ 03 - Rakentamisen määrä

+ 04 - Rakennusten sijoitus

+ 05 - Rakentamistapa

+ 06 - Korkeusasema

4 Kaavamääräyslaji- ja lisätiedonlaji suhteet

- Kaavamääräyslaji -koodistossa vain itsenäisenä toimivat asiat
- Kytkevät lisätiedot lisätietoihin
- Toisto vähenee ja voidaan kytkeä asioita vapaammin

Lisätiedonlaji	Huomio / kommentti
Eri tahojen tarpeisiin varaaminen	Esim. julkisten palveluiden alue, mikä halutaan rajata että vain ja ainoastaan julkiset palvelut.
Varattu kunnan tarpeisiin	
Varattu valtion tarpeisiin	
Varattu yhteiseen käyttöön	
Muutos	Luokan nimeämisestä toivotaan kommenttia.
Uusi	
Olennaisesti muuttuva	
Purettava	
Parannettava	
Merkittävästi parannettava	
Ympäristöhäiriö	Siirretty kaavamääräylajeista
Ympäristöhäiriöitä aiheuttava toiminta	Esim. "Tuotantorakennusten alue" vastaa aiempaa TY-merkintää. Mikä halutaan aiempi T-merkintä lisätä lisämääreeksi "Ympäristöhäiriöitä aiheuttava toiminta"
Merkittäviä ympäristöhäiriöitä aiheuttava toiminta	Tämän avulla muodostetaan esim. Tuotantorakennusten alueesta aiempia TT-merkintä
Ympäristöhäiriön riski	Ei kuvaa riskin määrää, vaan kertoo ylipäätään riskistä. Esim. Seveso ilmaistaisiin "Tuotantorakennusten alue"+ "Merkittäviä ympäristöhäiriöitä aiheuttava"+"Ympäristöhäiriön riski"

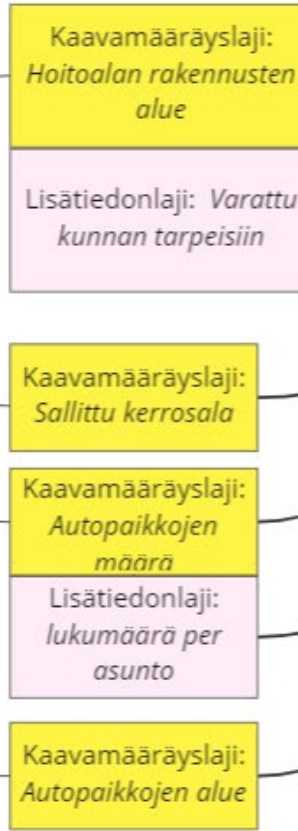
5 Uusi “sanallisten määräysten luokka” -koodisto sanallisille kaavamääräyksille

- Ei kaavamääräyslaji -koodistolla
- Aiheet moninaisempia kuin kaavamääräyslajin luokittelu voi olla (merkinnät)

Määräyksen luokka	Huomio
Ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutuminen	
Rakennusoikeus	Kaikki rakennusoikeuteen liittyvä mitä ei voida muilla koodistoilla ilmaista, on ilmaistava sanallisella lisämääräyksellä ja näin saadaan ne rakennusoikeuteen liittyvät asiat esiin. Tämä on erittäin tarpeellinen luokka
Lisärakennusoikeus	"Lisärakennusoikeuden määrä" on laji-koodistossa. Sitä käytetään kun on selkeästi annettava numeerin arvo. Tämän avulla lisärakennusoikeus voidaan määrittää sanallisesti tai tarkentaa annettua lisärakennusoikeuden määrää
Rakentamistapa	
Perustaminen	
Julkisivut	
Liikenne	
Pysäköinti	Jos halutaan määrätä henkilöautopysäköinnistä, niin valitaan lisäksi "henkilöautot"
Henkilöautot	
Joukkoliikenne	
Kävely ja pyöräily	
Kevytliikenne	Termiä pidetty vanhentuneena, mutta olisi toimiva termi tässä kuvaamaan kaikkea muuta (kävely, pyöräily, potkulaudat ja muut tulevat keksinnöt.) Näiden määräysten erottelu muista olisi hyödyllistä. Esim. kevyenliikenteen pysäköintiin liittyvät määräykset olisi hyvä erotella. Sen sijaan kaikkien eri kulkuvälineiden pysäköinnin erottelu ei liene tarpeen
Ympäristöhäiriöiden torjunta	
Melu	
Tärinä	
Tulva	

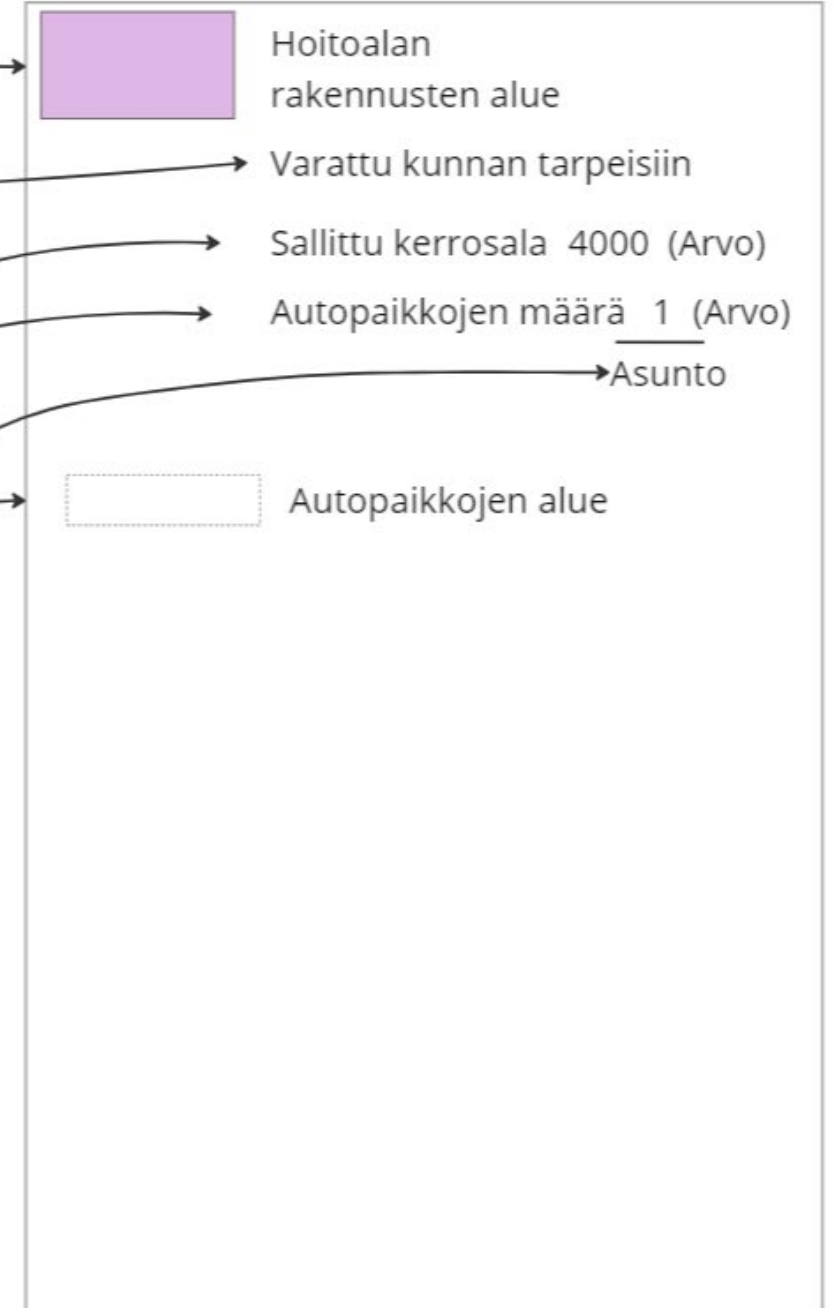

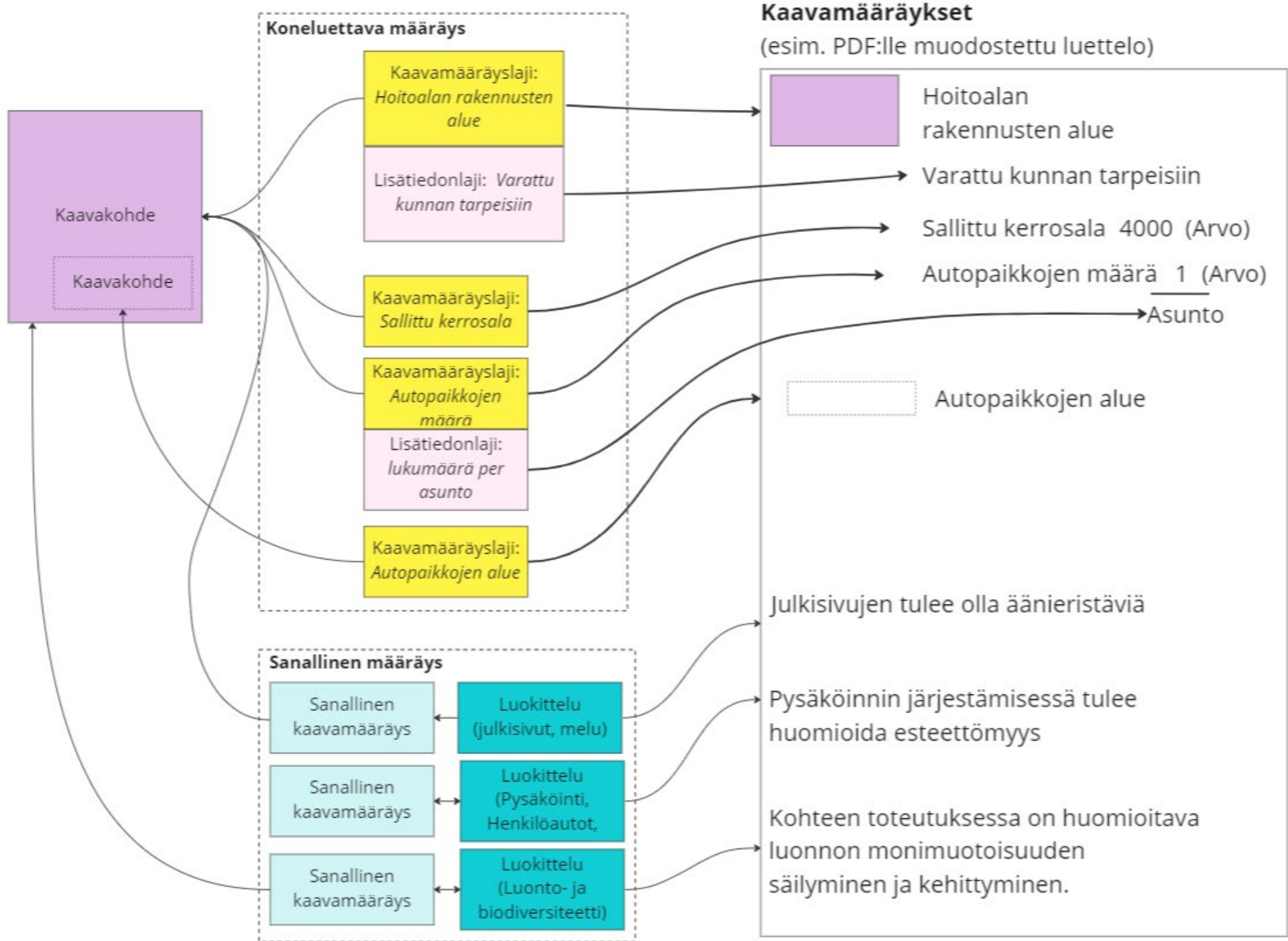
Koneluettava määräys

Kaavamääräykset

(esim. PDF:lle muodostettu luettelo)

Visualisoinnista

- Ei muuteta radikaalisti nykyisestä, mutta poistetaan esim. graafisia koneluettavuuden kannalta haastellisia kuvaustapoja.
- Visualisointi tulee pohjautumaan koodistojen visualisointisääntöihin, jolla mukailaan nykyisen kaltaisia merkintöjen esitystapoja

Jatkoaikataulu

- [Otakantaa kysely](#) on avoinna 12.12.2022 - 10.1.2023
- Tiedotetaan hankkeessa mukana olleita sekä kuntien kirjaamoja (email)
- Työn on tavoitteena valmistua tammikuussa 2023

Kaavat rakennetun ympäristön tietojärjestelmässä

Ryhti-info 12.12.2022

Seija Lonka, SYKE

RYHTI Rakennetun
ympäristön
tieto

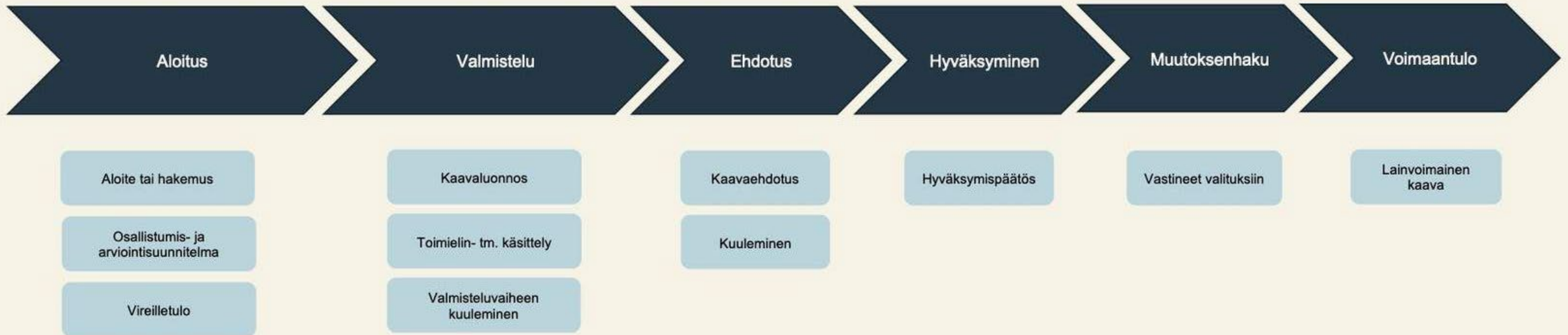
Alueidenkäytön suunnitelmatietojen toimittaminen

- RYTJ-laki edellyttää toimittamaan kaavan vaihetietoja ja lisäksi tietomallimuotoisen kaava-aineiston:
 - Ehdotus
 - Hyväksytty
 - Lainvoimainen
- RYTJ antaa kaavalle yksilöivän tunnisteeseen
- RYTJ:llä ei voi laatia kaavaa
- RYTJ toimittaa tiedot muille viranomaisille, ja sitä voi hyödyntää esim kaavalausuntopyynnön aineistojen toimittamiseen
- Laissa siirtymäaika tietojen toimittamiseen 1.1.2029 asti

Kaavatiedot validoidaan eli niiden sopivuus järjestelmään varmistetaan koneellisesti

Näin tietoja toimitetaan kaavoitusprosessin aikana

Aloituvaiheessa

Aloite ja hakemus

**Osallistumis- ja
arviointisuunnitelma**

Vireilletulo

Kaava-aloite tai -hakemus otetaan vastaan kunnassa ja tehdään päätös otetaanko hanke työohjelmaan.

Viimeistään kaavan vireilletulovaiheessa rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä haetaan kaavahankkeelle pysyvä yksilöivä kaavatunnus. Työohjelmaan otetusta kaavasta laaditaan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS).

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmään toimitetaan

- tieto kaavan vireilletulosta
- suunnittelualueen rajaus paikkatietona (paikkatietona esimerkiksi GeoJSON -muodossa)
- osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)

Valmisteluvaiheessa

Kaavaluonnos

**Toimielin- tm.
käsittely**

**Valmisteluvaiheen
kuuleminen**

Kaavahanketta varten laaditaan selvityksiä ja tehdään kaavaluonnos tai useita luonnosvaihtoehtoja.

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmään toimitetaan

- tieto kaavan valmisteluaineiston nähtäville asettamisesta

Voidaan toimittaa myös

- kaavaselostus osana tietomallia
- kaavaluonnos tai useampi luonnosvaihtoehto tietomallimuodossa
- kaavaan liittyviä selvityksiä ja lähtötietoaineistoa (pdf)
- kaavan liitteet

Ehdotusvaiheessa

Kaavaehdotus

Kuuleminen

Uudistuksen myötä kaava laaditaan valtakunnallisesti yhteentoimivassa tietomallimuodossa. Kaavan kaavakohteet ja -määräykset esitetään valtakunnallisesti vakimuotoisena kartalla. Lausunnot kaavaehdotuksesta pyydetään kunnan nykyisen käytännön mukaisesti. Lausuntopyynnöissä voidaan viitata rakennetun ympäristön tietojärjestelmässä olevaan aineistoon tai muulla tavoin nähtävillä olevaan aineistoon.

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmään toimitetaan

- tieto kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta
- kaavaehdotus tietomallina

Voidaan toimittaa myös

- kaavaan liittyviä selvityksiä ja lähtötietoaineistoa (pdf)
- kaavan liitteet
- päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)
- kaavakartta GeoTiff muodossa
- kaavakartta (pdf)
- kaavaselostus (pdf)

Hyväksymisvaiheessa

Hyväksymispäätös

Kaavan hyväksymisvaihe tehdään kunnan normaalin tavan mukaisesti.

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmään toimitetaan

- tieto kaavaa koskevan päätöksen muutoksenhaun vireilläolosta
- hyväksytty kaava tietomallina
- kunnanvaltuuston hyväksymä kaavakartta (pdf)

Voidaan toimittaa myös

- kaavaan liittyviä selvityksiä ja lähtötietoaineistoa (pdf)
- kaavan liitteet

Voimaantulovaiheessa

**Lainvoimainen
kaava**

Kaavan voimaantulossa ja kumoamisessa noudatetaan kunnan normaalia prosessia.

Kaavan saatua lainvoiman rakennetun ympäristön tietojärjestelmään toimitetaan tieto kaavan tai sen osan voimaantulosta.

Kaavan kumoutuessa rakennetun ympäristön tietojärjestelmään toimitetaan tieto kaavan tai sen osan kumoutumisesta.

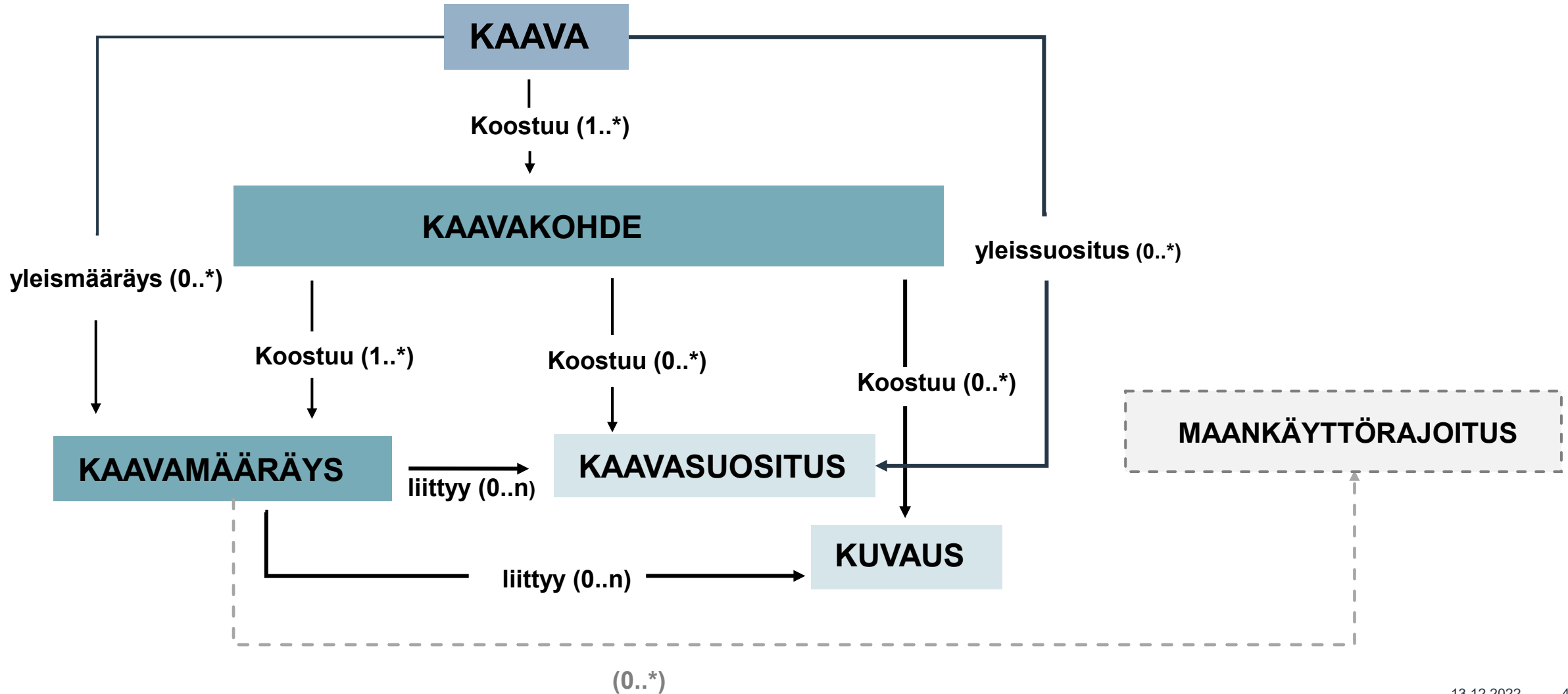
Liiteasiakirjojen metatiedot

- Rakennetun ympäristön tietojärjestelmän tulee täyttää kansallisarkiston sähköisen arkistoinnin vaatimukset (vanhat SÄHKE2-vaatimukset).
- Kuntien toimittaessa liitteitä tietojärjestelmään tulee jokaisen liitteen osalta metatietoina toimittaa minimissään seuraavat tiedot:
 - Liitteen nimi (esim. ABC alueen luontoselvitys)
 - Tyyppi (esim. selostus, selvitys tai raportti)
 - Henkilötiedot (kyllä/ei)
 - Julkisuusluokka (julkinen, salainen, TLIV)
 - Dokumentin kieli
 - Saavutettavuus (kyllä/ei)
 - Vahvistuspäivämäärä (päivämäärä, jolloin asiakirja on viranomaisen vahvistama/päättämä)

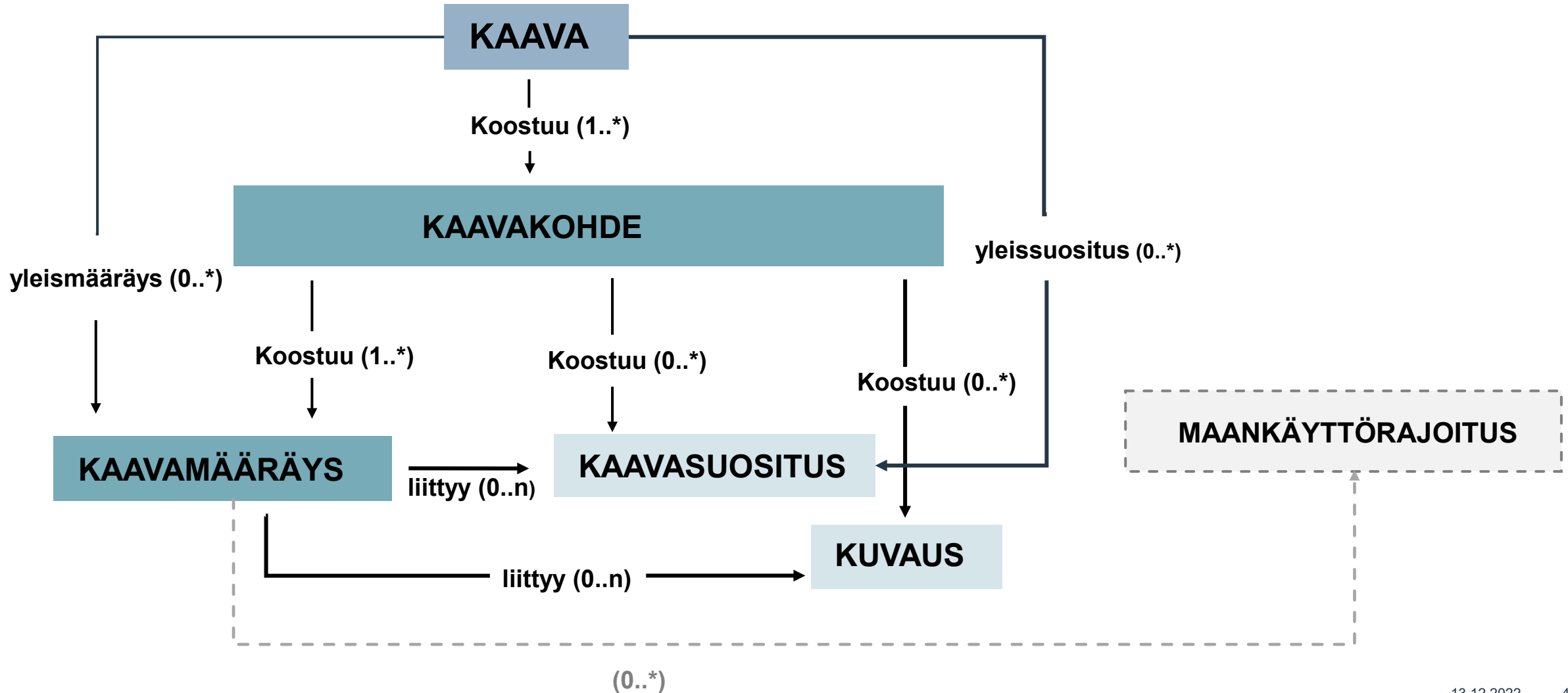
Asiakirja

- Nimi : Teksti [1]
- Kieli : URI [1]
- Päivämäärä : Päivämäärä [1]
- Vahvistuspäivämäärä : Päivämäärä [1]
- Saavutettavuus : Teksti [1]
- Asiasanasto : Teksti [1]
- Asiakirjatyypin tarkenne : Teksti [1]
- Tiedosto : Base64 binääri [1]
- Viite tiedostoon : URI [1]
- Julkisuusluokka : Literaali [1]
- Säilytysaika : Literaali [1]
- Henkilötietosisältö : Literaali [1]

Kaavan rakenne

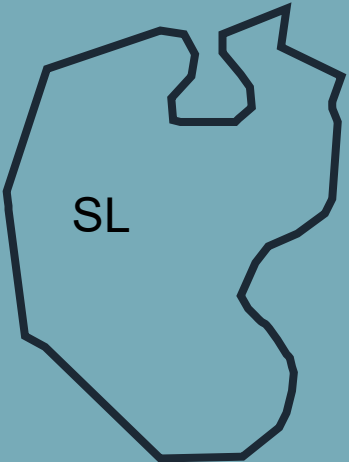
Kaavan rakenne

Esimerkki

KOHDE

Nimi:
ABC
luonnonsuojelualue

MÄÄRÄYS

kaavamääräyslaji:
Luonnonsuojelualue

arvo:
Alueelle ei saa suunnitella
toimenpiteitä, jotka vaarantavat tai
heikentävät niitä luonto- ja
ympäristöarvoja, joiden perusteella
alueesta on muodostettu suojelualue.

arvo:
Maisemaa muuttava
maanrakennustyö, puiden
kaataminen tai muu näihin
verrattavissa oleva toimenpide on
luvanvaraista siten kuin MRL 128
§:ssä on säädetty.

SUOSITUS

Alueelle tulee
tarvittaessa laatia
hoito- ja
käyttösuunnitelma
muun muassa
virkistyskäytön
ohjaamiseksi.

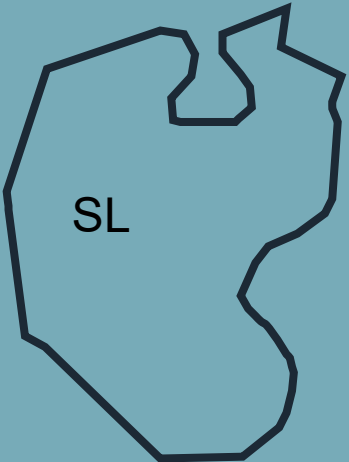
KUVAUS

Luonnonsuojelulain
perusteella
suojeltavaksi
tarkoitettu alue.

Esimerkki

KOHDE

Nimi:
ABC
luonnonsuojelualue

MÄÄRÄYS

kaavamääräyslaji:
Luonnonsuojelualue

arvo:
Alueelle ei saa suunnitella
toimenpiteitä, jotka vaarantavat tai
heikentävät niitä luonto- ja
ympäristöarvoja, joiden perusteella
alueesta on muodostettu suojelualue.

arvo:
Maisemaa muuttava
maanrakennustyö, puiden
kaataminen tai muu näihin
verrattavissa oleva toimenpide on
luvanvaraista siten kuin MRL 128
§:ssä on säädetty.

SUOSITUS

Alueelle tulee
tarvittaessa laatia
hoito- ja
käyttösuunnitelma
muun muassa
virkistyskäytön
ohjaamiseksi.

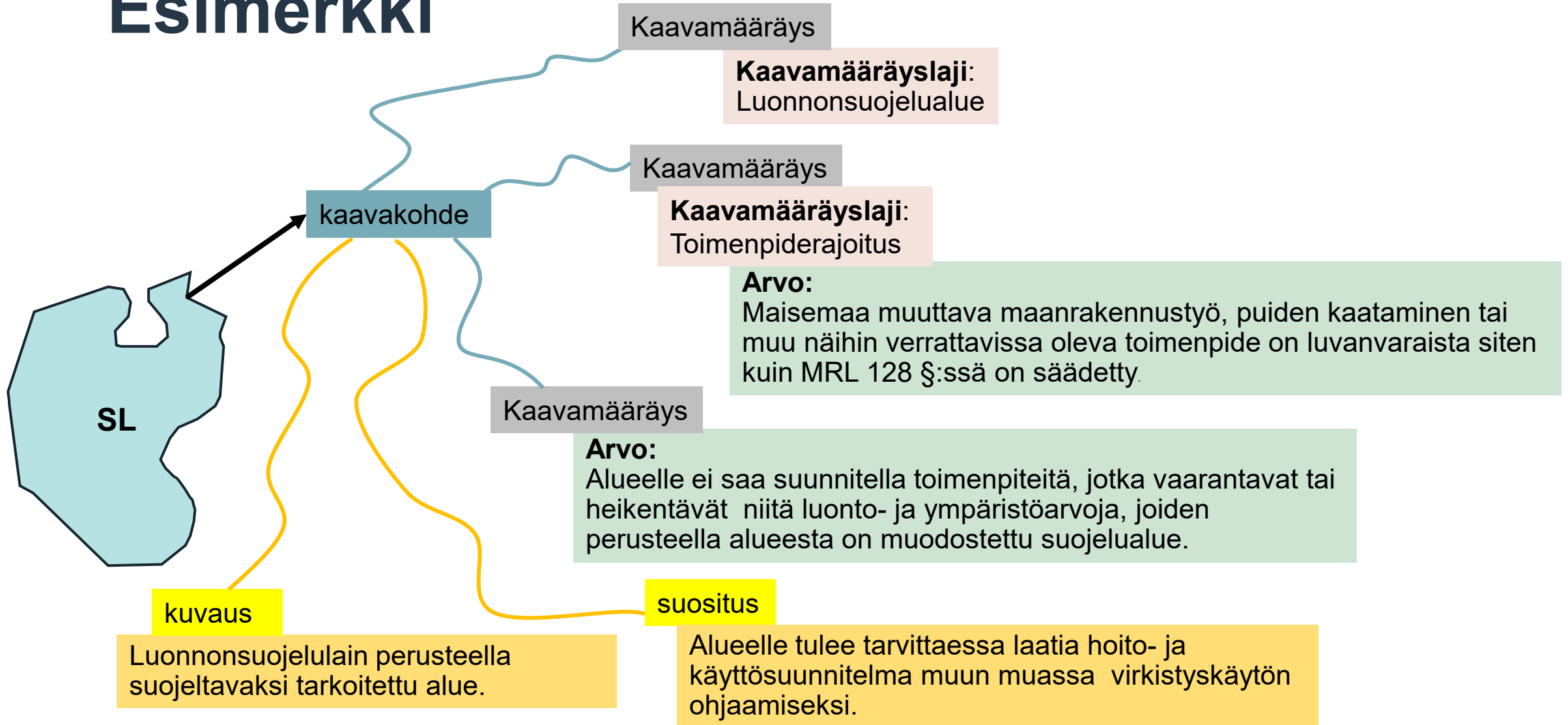
KUVAUS

Luonnonsuojelulain
perusteella
suojeltavaksi
tarkoitettu alue.

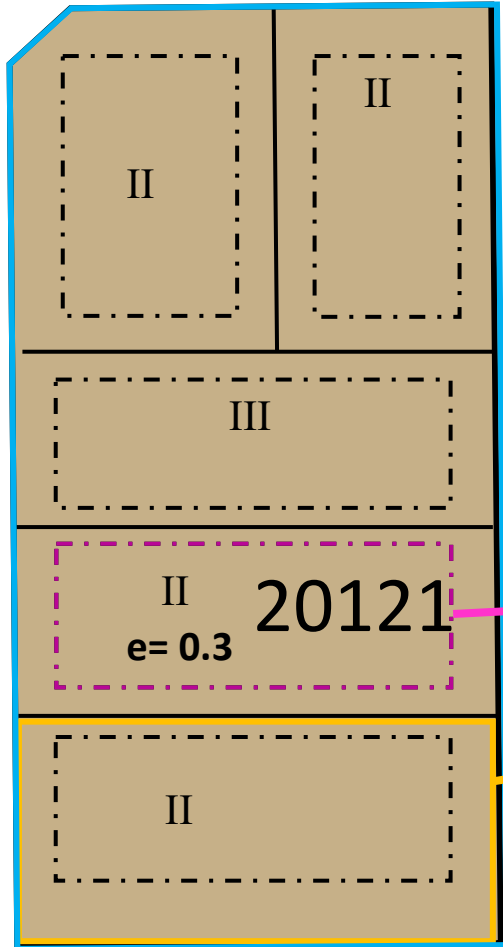
Esimerkki

Esimerkki

Esimerkki

Kaavakohde

Kaavamääräys

Kaavamääräyslaji:
-Asuinpientaloalue

Kaavamääräys

Kaavamääräyslaji:
-Korttelinumero

Arvo: 20121

Kaavamääräys

Kaavamääräyslaji:
-Tehokkuusluku

Arvo: 0.3

Kaavamääräys

Kaavamääräyslaji:
-Autopaikkojen määrä

Lisätieto

Lisätiedonlaji:
-Lukumäärää per asunto

Arvo: 2

Kaavakohde

Kaavamääräys

Kaavamääräyslaji:
-Rakennusala

Kaavakohde

Kaavamääräys

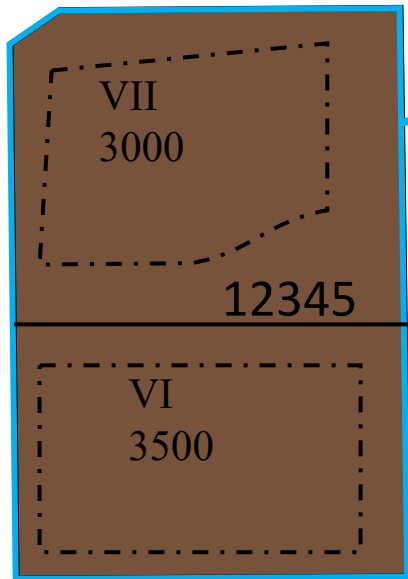
Kaavamääräyslaji:
-Sitovan tonttijaon mukainen tontti

Kaavamääräys

Kaavamääräyslaji:
-Maanpäällinen kerrosluku

Arvo: 2

Sanalliset kaavamääräykset

Kaavakohde

Kaavamääräys

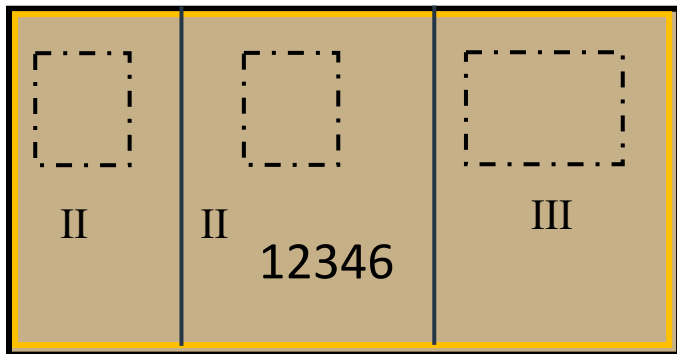
Kaavamääräyslaji:
-Asuinkerrostaloalue

Kaavamääräys

Kaavamääräyslaji:
-Lisärakennusoikeuden määrä

Arvo: Kaavassa merkityn kerrosluvun ja rakennusoikeuden lisäksi saa rakentaa:

- Yhteisiä kerhotiloja, varastoja, saunoja ja pesutupia
- Väestönsuojat ja jätehuoneet

Kaavakohde

Kaavamääräys

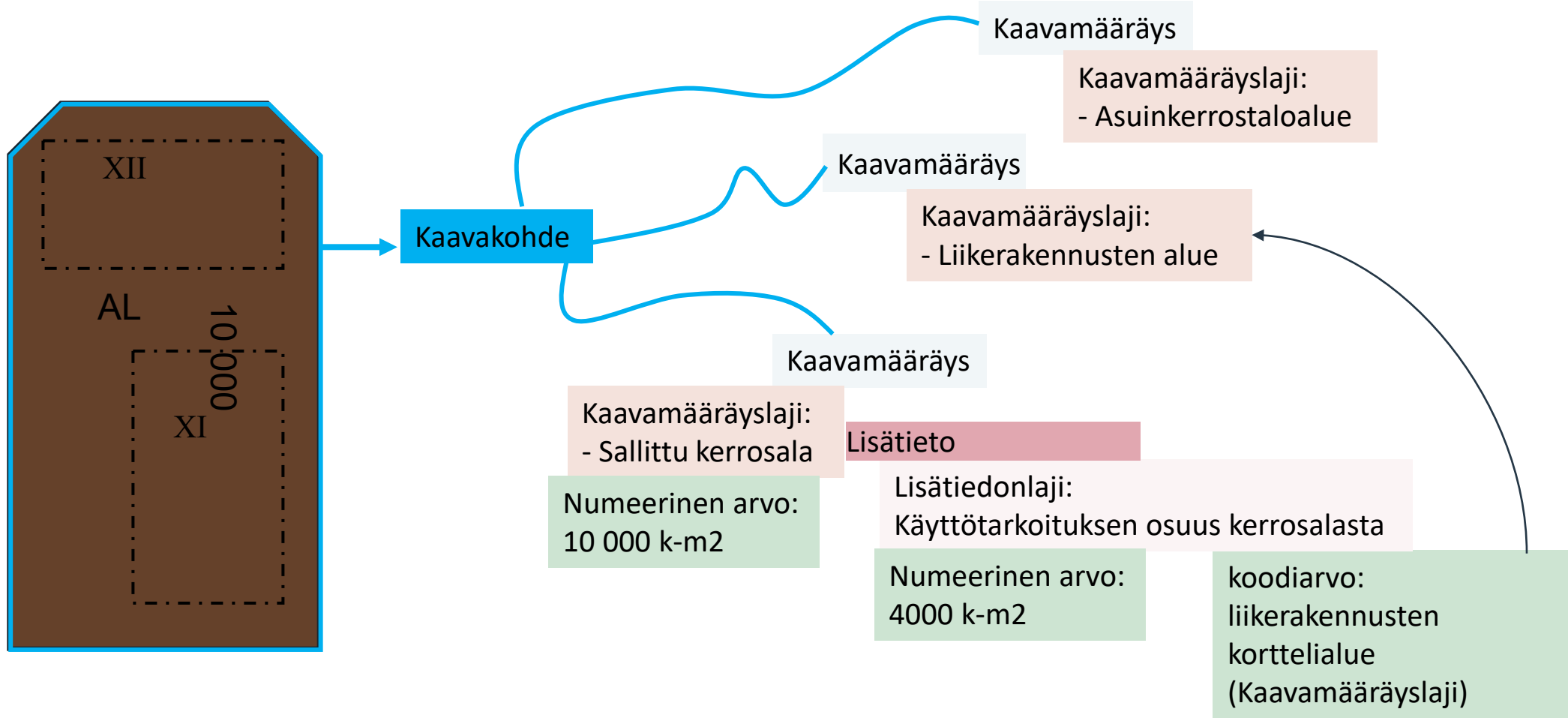
Kaavamääräyslaji:
-Asuinpientaloalue

Kaavamääräys

Arvo: Veneiden talvisäilytys alle 2000 m² tonteilla ulkona kielletty. Määräys ei koske pieniä veneitä, jotka säilytetään ylösalaisin käännettynä.

Asiasanat:
vene, talvisäilytys

Esimerkki

Ryhti-muutostuki

Ajankohtaiset

Ryhti-info 12.12.2022

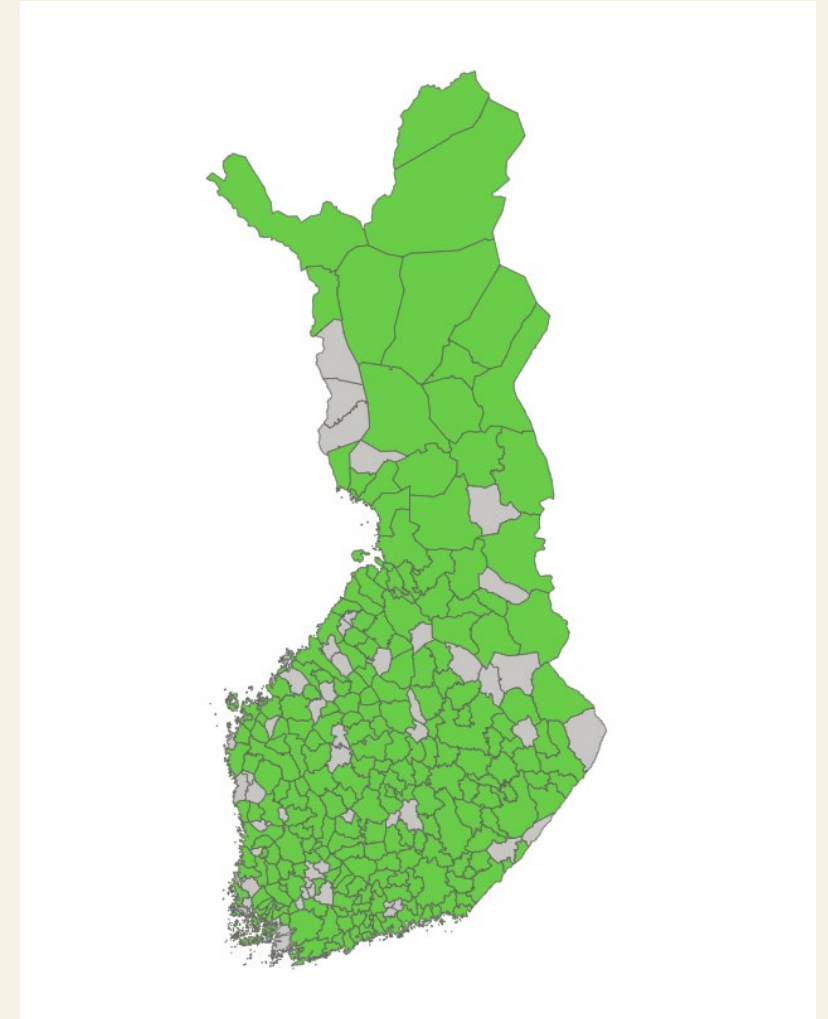
Satu Reisko, DigiFinland Oy

RYHTI Rakennetun
ympäristön
tieto

Mitä on tehty

- Nykytilakysely kunnille: vastaukset ja toimenpideohjelmat 217 kuntaa (74,1 %)
- Nykytilakysely maakunnan liitoille: vastaukset 15 maakuntaa (83 %)
- Tietoisku (20 min) ym. Ryhti muutostuen Youtube kanavalla
- Mikä muuttuu-tilaisuudet: 143 kuntaa (48,8 %)
- Toimenpideohjelma infot 2 kpl: 33 kuntaa (11,3 %)
- Kysy toimenpideohjelmasta: 32 kuntaa (10,9 %)
- Kysy muutostuelta 1 ja 2: 17 kuntaa (5,8 %)
- Kuntakohtaisia tilaisuuksia: 15 kuntaa (5,1 %)
- Tonttijakotilaisuus: 65 kuntaa (21,5 %)
- Viestintää, suoria kontakteja kuntiin

**Mukana yhteensä
239 kuntaa
(81,6 %)**

Mitä muuta

- Erilaisissa tilaisuuksissa kertomassa muutostuesta ja Ryhti-hankkeesta (esimerkiksi ESRI KuntaSIG 2022 tapahtuma, noin 80 osallistujaa, ei tietoa kuntien määrästä)
- Mukana Kuntamarkkinoilla 14.-15.9.2022, kontakteja kuntien johtoon ja päättäjiin, noin 50 kuntaa (+tietoiskun katsoneita 12 hlöä)
- Ryhti-infoissa ajankohtaista Muutostuesta
- ELYjen järjestämissä tilaisuuksissa kerrotaan muutoksesta ja muutostuesta, mm. Kaakkois-Suomen ELY
- Alueidenkäytön neuvottelupäivät ELY:lle ja maakunnanliitoille
- Geoforum Summit 2022 31.10-1.11 (puheenvuoro ja standi)

Mitä seuraavaksi kunnille 1/2

- Kuntien järjestämiä tilaisuuksia
- Toimenpideohjelmien tarkennuksia ja työstöä yhdessä kuntien kanssa
- eOppiva Mikä muuttuu –teemasta kuntien käyttöön alkuvuodesta
- ”Nukkuvien” kuntien aktivointia
- Kysely-tunnit 26.1, 23.2
- Järjestelmätoimittajien ja käyttäjäkuntien törmäyttämistä, kysely toimittajille yhteistyötavoista
- Vertaistukea, hyviä käytäntöjä
- Nykytilakartoituksen kyselylinkki on edelleen avoinna toimenpideohjelman haluaville kunnille. Myös täydennyksiä voi tehdä:
<https://survey.tcdcon.com/answer/?id=3A5026D5386B4DCD9D6A97C78D035024>

Kunnan toimenpiteet

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030

Palvelusopimusten muutostarpeiden selvittäminen

Toimintamallit, resurssit ja osaaminen

Mitä seuraavaksi kunnille 2/2

- ”Mikä muuttuu” –keskustelutilaisuuksia hybridinä
- Tapaamisia kuntien kanssa, toimenpideohjelmien työstöä
- Mukana Kuntamarkkinoilla ja muissa tilaisuuksissa
- Ohjeet ja mallit hankinnoista
- Koulutusta ja ohjeita: tietomallit, rajapinnat, tietojärjestelmä jne.
- Kuntakummi -toimintaa

Kuntamarkkinat

OHJELMA 2022 AJANKOHTAISTA KUMPPANIT 2022 MESSULEHTI PÄ SVENSKA YHTEYSTIEDOT

Osallistu
Vaikuta
Verkostoidu

13.
|
14.9.
2023

Kuntamarkkinat tarjoaa vuosittain kahden päivän ajaksi monipuolista ja ajankohtaista tietoa. Kuntamarkkinat on ideoita pulpuuva julkisen sektorin vuoden suurin foorumi.

Mitä seuraavaksi maakunnille

- Maakuntien toimenpideohjelmat nykytilakyselyn perusteella alkuvuodesta
- Maakunnille tilaisuus nykytilasta, muutoksista ja toimenpideohjelmista maalikuussa
- Maakuntien tilaisuuksissa mukana
- Toimenpideohjelmien tarkennuksia ja työstöä yhdessä maakuntien kanssa
- Kysely-tunnit
- Järjestelmätoimittajien ja käyttäjämaakuntien törmäyttäminen
- ”Mikä muuttuu” –keskustelutilaisuus myös loppuvuodesta
- Tapaamisia maakuntien kanssa, toimenpideohjelmien työstöä
- Koulutusta ja ohjeita: tietomallit, rajapinnat, tietojärjestelmä jne.
- Vertaistukea, hyviä käytäntöjä
- Kuntakummi -toimintaa

Kunnan toimenpiteet

1. Järjestelmät

2. Toimintamallit, resurssit ja osaaminen

3. Palvelusopimusten muutostarpeiden selvittäminen

4. Toimintamallit, resurssit ja osaaminen

Palvelusopimusten muutostarpeiden selvittäminen

Tehävä

Kuka tekee

Toimintamallit, resurssit ja osaaminen

RYHTI

Lisätietoja

Elli Seppä
Asiantuntija
elli.seppa@digifinland.fi
050 430 0978

Pirkanmaa
Satakunta
Varsinais-Suomi

Jarmo Pulkkinen
Asiantuntija
jarmo.pulkkinen@digifinland.fi
050 597 3069

Lappi
Pohjois-Pohjanmaa
Kainuu

Konsta Kuorikoski
Asiantuntija
konsta.kuorikoski@digifinland.fi
050 447 7628

Etelä-Pohjanmaa
Pohjanmaa
Keski-Pohjanmaa
Keski-Suomi

Satu Reisko
Projektipäällikkö
satu.reisko@digifinland.fi
046 921 0722

Pohjois-Savo
Etelä-Savo
Pohjois-Karjala

Terhi Pietilä
Asiantuntija
terhi.pietila@digifinland.fi
050 470 8945

Etelä-Karjala
Kymenlaakso
Häme
Päijät-Häme
Uusimaa

Lue lisää: <https://digifinland.fi/toimintamme/ryhti-muutostuki-projekti/palvelut-kunnille/>

Kysy lisää: ryhtimuutostuki@digifinland.fi

Lisää tietoa

Ympäristöministeriön nettisivuilta:

<https://ym.fi/ryhti/digitaalinen-rakennettu-ymparisto-kunnissa>

DigiFinlandin nettisivuilta:

<https://digifinland.fi/toimintamme/ryhti-muutostuki-projekti/palvelut-kunnille/>

Tilaa Ryhti-utiskirje: <https://utiskirje.ym.fi/>

RYHTI Rakennetun
ympäristön
tieto

Uutiskirje – Nyhetsbrev 6/2022

Etusivu / Toimintamme / Ryhti-muutostuki -projekti / Palvelut kunnille

Palvelut kunnille

Tervehdys Ryhti-hankkeesta!

Aamuissa alkaa olla syksyn kirpeyttä, mutta rivakka ete lämpiminä. Olemme tutustuneet lakiesityksen lausuntoperusteella esitystä on viilattu. Tietojärjestelmän hankintamahdollisten toteuttajien kanssa. Tarjouspyyntö valmistoteuttajan valinta päästään tekemään loka-marraskuussa valmistellaan syyskuun aikana. Paljon muutakin on mer tässä syksyn ensimmäisessä uutiskirjeessä.

Ensimmäiset Mikä muuttuu -tilaisuudet on pidetty kuntien olleet antoisia ja niissä on pureuduttu erityisesti tiedon välillä, ja miten kuntia tuetaan muutoksessa.

Syksyllä alkavat myös kiinteistö- ja rakennusalan yrityksi joissa pääsemme yhdessä tarkentamaan, minkälaisia v. on rakennetun ympäristön alan yrityksille.

Tervetuloa syksyn tilaisuuksiin!

PS. Olethan löytänyt usein kysytyt kysymyksemme!

Etusivu / Toimintamme / Ryhti-muutostuki -projekti / Palvelut kunnille

Palvelut kunnille

Ryhti-muutostuki on projekti, joka auttaa kuntia saavuttamaan valmiuksia uuden valtakunnallisen rakennetun ympäristön tietojärjestelmän käyttöönottamiseksi. Toiminnallista tukea tarjotaan kaavoituksen ja rakentamisen luvituksen parissa työskenteleville. Palvelun tuottaa valtion erityistehtäväyhtiö DigiFinland Oy:n asiantuntijatiimi yhteistyössä ympäristöministeriön ja Suomen ympäristökeskuksen kanssa. Palvelut ovat kunnille maksuttomia. [Katso esittelyvideo Ryhti-hankkeesta ja muutostuesta \(YouTube\)](#)

Mitä Ryhti-muutostuki tarjoaa kunnille?

Lisätietoa saat:

ryhtimuutostuki@digifinland.fi

ym.fi/ryhti

ryhti.ym@gov.fi

ym.fi/yhteentoimivuus

yhteentoimivuus.ym@gov.fi

Tilaa uutiskirje: ym.fi/ryhti

Ympäristöministeriö | Aleksanterinkatu 7, Helsinki
PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Summaus vuodesta 2022 ja katse kohti tulevaa vuotta

RYHTI Rakennetun
ympäristön
tieto